SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 9. junija 2011 *

V zadevi C-361/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Conseil d'État (Belgija) z odločbo z dne 9. julija 2010, ki je prispela na Sodišče 19. julija 2010, v postopku

Intercommunale Intermosane SCRL,

Fédération de l'industrie et du gaz

proti

državi Belgiji,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi D. Šváby, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), sodnica, in G. Arestis, sodnik,

* Jezik postopka: francoščina.

generalna pravobranilka: E. Sharpston,
sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Intercommunale Intermosane SCRL J. Bourtembourg, odvetnik,

– za belgijsko vlado J.-C. Halleux in T. Materne, zastopnika,

– za Republiko Avstrijo C. Pesendorfer, zastopnica,

– za Evropsko komisijo M. Patakia in G. Zavvos, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 1 in 8 Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L 204, str. 37), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998 (UL L 217, str. 18, v nadaljevanju: Direktiva 98/34).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Intercommunale Intermosane SCRL in nepridobitnim združenjem Fédération de l'industrie et du gaz ter državo Belgijo glede minimalnih varnostnih zahtev za nekatere starejše električne inštalacije na delovnih mestih.

Pravni okvir

Ureditev Unije

3 Člen 1 Direktive 98/34 določa:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

1. ‚proizvod' je kateri koli industrijsko izdelan proizvod in kateri koli kmetijski proizvod, vključno z ribjimi proizvodi;

[…]

3. ‚tehnična specifikacija' je v dokumentu vsebovana specifikacija, ki določa zahtevane lastnosti proizvoda, kakor so stopnja kakovosti, zmogljivost, varnost ali mere, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preskušanjem in preskusnimi postopki, embalažo, označevanjem ali etiketiranjem in postopki za ugotavljanje skladnosti.

[…]

4. ‚druge zahteve' je zahteva za proizvode, ki ni tehnična specifikacija in ki se nanaša na proizvod zaradi varovanja zlasti potrošnikov ali okolja ter vpliva na njegov življenjski cikel, potem ko je bil dan v promet, kakor so pogoji uporabe, predelave,

vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko taki pogoji znatno vplivajo na sestavo ali značilnost proizvoda ali na njegovo trženje;

[…]

11. ‚tehnični predpis' tehnične specifikacije in druge zahteve ali predpisi o storitvah, skupaj z ustreznimi upravnimi določbami, katerih upoštevanje je formalno in dejansko obvezno pri trženju, zagotavljanju storitve, ustanovitvi dobavitelja storitve ali uporabi v državi članici ali njenem večjem delu, pa tudi zakoni in drugi predpisi držav članic, razen tistih, ki so določeni v členu 10 in prepovedujejo proizvodnjo, uvoz, trženje ali uporabo izdelka ali ki prepovedujejo opravljanje ali uporabo storitve ali ustanovitev dobavitelja storitve.

[…]

[…]

Ta direktiva ne velja za ukrepe, za katere države članice menijo, da so potrebni v okviru Pogodbe za varovanje oseb, zlasti delavcev, pri uporabi izdelkov, če taki ukrepi ne vplivajo na izdelke."

4 Člen 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34 določa:

„Države članice v skladu s členom 10 takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa, razen kadar gre le za prenos celotnega besedila mednarodnega ali

evropskega standarda, ko zadostujejo podatki v zvezi z ustreznim standardom. Komisiji navedejo tudi razloge, na podlagi katerih je uzakonitev takega tehničnega predpisa potrebna, če ti niso že jasno razvidni v osnutku."

Nacionalna ureditev

5 Členi od 8 do 13 kraljevega odloka z dne 2. junija 2008 o minimalnih varnostnih zahtevah za nekatere stare električne inštalacije na delovnih mestih (*Moniteur belge* z dne 19. junija 2008, str. 31631, v nadaljevanju: kraljevi odlok) določajo:

„*Člen 8.*

Električna inštalacija se izvede tako, da so delavci zaščiteni pred tveganji zaradi neposrednega ali posrednega stika, pred učinki prenapetosti, do katerih pride predvsem zaradi poškodovane izolacije, ravnanja ali vremenskih vplivov, pred opeklinami in drugimi zdravstvenimi tveganji ter pred drugimi tveganji zaradi uporabe električne energije.

Če se izkaže, da zgoraj navedenih tveganj ni mogoče odpraviti z ukrepi na ravni načrtovanja ali z ukrepi splošne zaščite, je treba dostop do teh inštalacij omejiti izključno na delavce, katerih usposobljenost je označena s kodo BA4 ali BA5, kot je določeno v členu 47 [splošne uredbe o električnih inštalacijah].

Člen 9.

Električna inštalacija se izvede tako, da:

1. se preprečijo nevarni električni obloki in nevarne temperature površin;

2. se preprečijo pregrevanje, požar in eksplozija.

Člen 10.

1. Vsak tokokrog je zaščiten z vsaj enim varnostnim mehanizmom, ki prekine prevelik tok, preden pride do pregretja, ki lahko škodi izolaciji, priključkom, vodnikom ali okolju.

Vsak tokokrog je zaščiten z varnostnim mehanizmom, ki prekine kratkostični tok, preden pride do nevarnih posledic.

2. Z odstopanjem od določb odstavka 1 je dovoljeno, da se nekateri tokokrogi ne zaščitijo pred preobremenitvijo, če se spoštujejo pogoji in podrobna pravila iz členov 119, 123 in 126 [splošne uredbe o električnih inštalacijah].

Člen 11.

1. Da se lahko dela opravijo brez napetosti, mora biti mogoče varno in zanesljivo razdeliti električno inštalacijo ali posamične tokokroge.

2. Uporaba stikalnih funkcij mora biti varna in zanesljiva.

3. Učinki padcev ali izgube napetosti in njen ponovni pojav ne ogrožajo varnosti delavcev.

Člen 12.

Električna inštalacija se izvede z elektrotehničnim materialom, ki je izdelan tako, da se ob pravilni napeljavi, vzdrževanju in uporabi, skladni z namenom, ne ogroža varnost oseb.

Glede na okoliščine material ustreza določbam odlokov, s katerimi so prenesene direktive Skupnosti, ki se uporabljajo na tem področju.

Člen 13.

Uporabljeni elektrotehnični material je zaradi svoje sestave ali dodatne zaščite prilagojen zunanjim vplivom in obstoječim ali razumno predvidljivim pogojem uporabe."

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

6 Tožeči stranki v postopku v glavni stvari sta s tožbo, ki je bila pri predložitvenem sodišču vložena 18. avgusta 2008, predlagali razglasitev ničnosti kraljevega odloka.

7 Tožeči stranki v utemeljitev tožbe navajata zlasti kršitev Direktive 98/34, ker naj bi kraljevi odlok vseboval tehnične predpise, katerih osnutek bi moral biti v skladu s členom 8 te direktive sporočen Komisiji.

8 V teh okoliščinah je Conseil d'État prekinilo postopek in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali so nacionalni standardi, kot so členi od 8 do 13 [kraljevega odloka], ki določajo zahteve glede izvedbe električnih inštalacij, sestave elektrotehničnega materiala in zaščite tega materiala zaradi zagotavljanja varstva delavcev, tehnični predpisi

v smislu člena 1, točka 11, Direktive [98/34], katerih osnutki morajo biti sporočeni Komisiji na podlagi člena 8(1), prvi pododstavek, iste direktive?

2. Ali so nacionalni standardi, kot so členi od 8 do 13 [kraljevega odloka], ukrepi v smislu člena 1, zadnji stavek, [Direktive 98/34], za katere države članice menijo, da so potrebni za varovanje oseb, zlasti delavcev, pri uporabi izdelkov, če taki ukrepi ne vplivajo na izdelke?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

9 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 1, točka 11, Direktive 98/34 razlagati tako, da so nacionalne določbe, kakršne so te v postopku v glavni stari, tehnični predpisi v smislu te določbe, katerih osnutke je treba sporočiti v skladu s členom 8(1), prvi pododstavek, te direktive.

10 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je namen Direktive 98/34 s preventivnim nadzorom varovati prosti pretok blaga, ki je eden izmed temeljev Evropske unije, in da je ta nadzor koristen, če tehnični predpisi iz te direktive lahko pomenijo ovire pri menjavi

blaga med državami članicami, te ovire pa so sprejemljive le, če so potrebne za zadovoljitev nujnih zahtev, ki so v splošnem interesu (glej sodbi z dne 30. aprila 1996 v zadevi CIA Security International, C-194/94, Recueil, str. I-2201, točki 40 in 48, in z dne 8. septembra 2005 v zadevi Lidl Italia, C-303/04, ZOdl., str. I-7865, točka 22).

11 V teh okoliščinah je treba opozoriti, da v skladu s sodno prakso iz člena 1, točka 11, Direktive 98/34 izhaja, da pojem „tehnični predpis" združuje tri skupine, prvič, „tehnične specifikacije" v smislu člena 1, točka 3, te direktive, drugič, „druge zahteve", kot so opredeljene v členu 1, točka 4, navedene direktive, in tretjič, prepoved proizvodnje, uvoza, trženja ali uporabe izdelka, določeno v členu 1, točka 11, iste direktive (glej sodbi z dne 21. aprila 2005 v zadevi Lindberg, C-267/03, ZOdl., str. I-3247, točka 54, in z dne 8. novembra 2007 v zadevi Schwibbert, C-20/05, ZOdl., str. I-9447, točka 34).

12 Ob predpostavki, da je mogoče električne inštalacije v postopku v glavni stvari opredeliti kot „proizvod" v smislu člena 1, točka 1, Direktive 98/34, je treba proučiti, ali spadajo nacionalne določbe v postopku v glavni stvari v eno od teh treh skupin.

13 Prvič, v zvezi s tem najprej zadostuje ugotovitev, da te določbe ne spadajo v tretjo skupino tehničnih predpisov iz člena 1, točka 11, Direktive 98/34, saj ne vsebujejo prepovedi proizvodnje, uvoza, trženja ali uporabe izdelka v smislu te določbe.

14 Drugič, preveriti je treba, ali nacionalne določbe spadajo v prvo skupino tehničnih predpisov iz člena 1, točka 11, Direktive 98/34, torej v okvir pojma „tehnične specifikacije".

15 Iz sodne prakse je razvidno, da ta pojem, ki je opredeljen v navedenem členu 1, točka 3, predpostavlja, da se nacionalni ukrep nujno nanaša na proizvod ali na njegovo embalažo kot tako in opredeljuje eno od zahtevanih značilnosti proizvoda (glej zgoraj navedeno sodbo Schwibbert, točka 35 in navedena sodna praksa).

16 Glede nacionalnih določb v postopku v glavni stvari je treba poudariti, da so minimalne zahteve za izvedbo nekaterih starejših električnih inštalacij iz teh določb namenjene zagotovitvi varnosti teh inštalacij, da bi se zaščitili delavci, ki jih uporabljajo.

17 Ugotoviti pa je treba, da te minimalne zahteve vsebujejo zahteve in splošne cilje glede varnosti in zaščite, ne da bi se nujno sklicevale na zadevni proizvod ali njegovo embalažo kot taka in s tem določale značilnosti tega proizvoda.

18 Nacionalne določbe v postopku v glavni stvari zato ne vsebujejo tehničnih specifikacij v smislu Direktive 98/34.

19 Tretjič, preveriti je treba, ali te določbe spadajo v drugo skupino tehničnih predpisov iz člena 1, točka 11, Direktive 98/34, torej v okvir pojma „druge zahteve“.

20 V skladu s sodno prakso morajo minimalne zahteve, določene z navedenimi določbami, da bi jih bilo mogoče opredeliti kot „druge zahteve“ v smislu člena 1, točka 4, Direktive 98/34, pomeniti „pogoje“, ki lahko občutno vplivajo na sestavo ali značilnost proizvoda ali na njegovo trženje (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Lindberg, točka 72).

21 Toda te določbe glede na svojo splošnost ne morejo pomeniti take pogoje in zato jih tudi ni mogoče opredeliti kot „druge zahteve“ v smislu navedenega člena 1, točka 4.

22 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1, točka 11, Direktive 98/34 razlagati tako, da nacionalne določbe, kakršne so te v postopku v glavni stvari, niso tehnični predpisi v smislu te določbe, katerih osnutke je treba sporočiti v skladu s členom 8(1), prvi pododstavek, te direktive.

Drugo vprašanje

23 Glede na odgovor na prvo vprašanje na drugo vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

24 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Člen 1, točka 11, Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998, je treba razlagati tako, da nacionalne določbe, kakršne so te v postopku v glavni stvari, niso tehnični predpisi v smislu te določbe, katerih osnutke je treba sporočiti v skladu s členom 8(1), prvi pododstavek, te direktive.

Podpisi